

DE NOORD-BRABANDER

Staat- en Letterkundig Dagblad.

DICERE VERUM QUID VETAT?

ROMANUS.

ADVERTENTIEN:

15 cents de regel.

halve 35 cents regel.

(Verschijnt driemaal in de week, Dinsdag, Donderdag en Zaterdag.)

VERKIEZING

PAUS PIUS IX.

De volgende telegraphische depeche is te Parijs ontvangen.

Rome 17 Junij 1846.

Gisteren is de Paus gekozen en heden morgen geproclameerd. Hij is de kardinaal Mastai, geboren te Sinigaglia, bisschop van Imola. Zijne Heiligheid heeft den naam aangenomen van Pius IX.

Joannes Maria Mastai Ferretti, geboren te Sinigaglia, in de maak van Ancona, den 13 mei 1792, uit een adellijk geslacht, bevond zich, op zijn twintigjarigen leeftijd, te Rome toen hij door eene hevige ziekte aangetast, de lip der H. Maagd inriep, en vermeenende, dat hare voorspraak zijne genezing te bewerkstelligen zoude hebben, wijdde hij zich, uit erkentelijkheid, den geestelijken staat toe.

Tot priester gewijd, nam hij de directie op zich van het godshuis *Tata Giovanni*; men noemt alzoo een huis, gesticht om kleine en arme wezen te onderhouden, en christelijk op te roeden door eenen grijsaard, metselaar van beroep, van alle vermogen onthoof, maar rijk aan liefdeschatten. De jonge priester, door zijnen ijver getroffen, voegde den zijnen er bij. Hij wijdde aan dit werk van godsvrucht en barmhartigheid zijnen tijd, zijnen arbeid, zijn geld, al wat hij had. De nieuwe Paus heeft dus zijnen leertijd volbragt te midden van werklieden, behoeftigen en wezen.

Hij zette dien voort door het apostelambt: onder de regering van Pius VII werd Mgr. Mastai, thans bisschop *di cita di Castello*, als apostolischen vicaris naar Chili gezonden, de priester Mastai Ferretti volgde hem in hoedanigheid van *auditor* (raadsman of theologant). Eenige verschillen, gerezen tusschen den apostolischen vicaris en de bewindlieden van Chili, verplichtten hem weldra om dat land te verlaten. Bij zijne terugkomst benoemde de groote Paus Leo XII hem tot prelaat en later tot voorzitter van het voornaam godshuis van den H. Michael. Dit gesticht is het aanzienlijkste uit Rome en de voorzitter heeft er het uitvoerend beleid over.

In 1827 gaf Leo XII hem als eersten herder aan Spoleta, zijn vaderland, hetwelk hij tot een aartsbisdom verheven had. Hij bekleedde dien zetel tot in 1832. Den 17 december van

dat jaar verplaatste Gregorius XVI hem naar het bisdom van Imola. In Italië ziet men vaak zoodanige verplaatsingen van eenen aartsbisdom naar een bisdom en de Kerkvoogd neemt alsdan den titel aan van aartsbisdom-bisschop. Het bisdom van Imola was een gewichtige post, welke eenen uitverkoren man, met een even standvastig als wijs karakter begaafd, vorderde. De bisschop beantwoordde aan de verwachting van Gregorius XVI en had den eerbied en liefde van geheel zijn bisdom verworven.

In *pelle* gehouden in het Consistorie van den 23 december 1839 en den 14 december 1840 uitgeroepen, was hij kardinaal met den titel van de H. Petrus en Marcellinus. Zijn roem van bekwaamheid en godsvrucht was groot in al de Staten van de Kerk, en wanneer het volk hem zag voorbijgaan, zeide het: Ziedaar den opvolger van Gregorius XVI.

In een ander dagblad lezen wij nog dat de Kardinaal Joannes Maria Ferretti, thans Zijne Heiligheid Pius IX, in het volle Conclave bij *acclamatie* gekozen is.

Er waren in het H. Collegie nog twee oudere leden, welke men beschouwde als zultende een van beiden de meerderheid van stemmen erlangen.

De nieuwe Paus is 54 jaren oud. In langen tijd is een zoo jonge Kardinaal niet op den H. Stoel verheven geworden.

ITALIË.

ROME. De *Diario* houdt zorgvuldige aantekening van de komst der leden van het heilig Collegie; men merkt op, dat op den 10 junij de kardinaal aartsbisdom-bisschop van Imola nog niet te Rome was aangekomen.

De afgezanten van al de mogendheden hadden, gedurende de *novendiali* aan het H. Collegie hun rouwbeklag aangeboden. De heer Rossi alleen was nog van die eer verstoken gebleven, althans tot den 10. De *Diario* die de namen van al de anderen opgeeft, spreekt niet van den franschen ambassadeur. Het schijnt dat de heer Rossi zijne geloofsbriefven nog niet ontvangen had.

DUITSCHLAND.

De Tweede Kamer der Hanoversche Stenden heeft in hare zitting van den 10 dezer, met eene groote meerderheid eene motie aangenomen, strekkende om het gouvernement te verzoeken, al zijnen invloed te gebruiken bij den Bondsdag, opdat deze eene algemeene vermindering daarstelle op het effectief der legers in al de Staten van den Duitschen

Bond; welke vermindering gewerkend wordt door de overgrooten kosten, welke het op de been houden van talrijke legers, die echter zoo weinig nut aanbrengen in eenen tijd van algemeenen vrede, als wij thans beleven, na zich steept.

Indien men geloof mag hechten aan correspondentien uit Berlijn, kan men verzekerd zijn, dat het tocongres, hetwelk in die stad gaande is, voor zoo veel de betrekkingen met Engeland aangaat, tot geene andere uitkomst leiden zal, dan tot de handhaving van het *statu quo*; geene enkele voorgestelde wijziging in het tarief zal de noodige instemming erlangen om aangenomen te kunnen worden. Het gerucht loopt te Berlijn dat men de attributien van het prussisch handelsbureau zal uitstrekken tot over het geheele tolverbond en dat deszelfs zetel naar Leipzig zal overgeplaatst worden.

Het cabinet van Berlijn schijnt in groote verlegenheid te verkeeren over de geheel onverwachte wending der beraadslagingen van de algemeene synode. Toen het ministerie middellijk of onmiddellijk deze vergadering samenstelde, hoopte het in hare leden buitengewone machtigen te zullen vinden van de zuiverste orthodoxie; het hoopte dat de synode de handen, welke de Kerk aan den Staat hechten, zou bevestigd en nader toegehaald hebben. Maar ziet, de meerderheid, ongetwijfeld overmeesterd door den invloed der talrijke remonstraties, welke bij de vergadering zijn ingekomen, toont zich reeds wederspannig en wil de vrijheid in het leerstellige en in de kerkelijke inrigting uitgeroepen zien. De minister der eerediensten, van staatswege voorzitter der vergadering, was zoo verschrikt over deze gesteldheid, welke zoo regtstreeks tegen de inzichten van het gouvernement aandruischt, dat hij in eene bijeenkomst van onderscheidene ministers de onthouding der synode heeft voorgesteld. Zijn gevoelen heeft echter de boezemhand niet behouden. Men heeft zich vergenoegd niet aan de vergadering van ter zijde eene waarschuwing te geven, door haar uit den mond des Konings zelve te laten vernemen, dat zij niet vergeten moest, dat eene, zelve gewijzigde constitutie der protestantsche Kerk niet buiten een vasten en bepaaldelijk aangeduiden grondslag kan.

ENGLAND

LONDEN, 20 junij. De zitting van het Lagerhuis is geheel bevestigd geweest aan eenen persoon, een woordenstrijd tusschen sir Robert Peel en een lid der protectionistische partij, lord Buntak en den heer d'Israëli. Deze strijd is tot een vergevorderd uur geduurd, ofschoon tot geene uitkomst kunnende leiden; en de beraadslagingen over de *coërcion bill* zijn alzoo uitgesteld tot op maandag den 22.

Het Hoogerhuis heeft in de zitting van eergisteren de beraadslagingen in comité generaal der artikelen van de graanwet ten einde gebracht, zijn aangenomen. De derde lezing der bill is op aanstaanden dingsdag.

BELGIË.

LUIK 21 juni. De heden gehouden processie was even schitterend als de vorige. Bij deze zag men nog daarenboven het beeld van den H. Lambertus en, met een gevoel dat moeilijk te beschrijven valt, ontwaarde men onder den optogt onze catholijke broeders uit Holland, die gekomen waren om aan ons feest deel te nemen. Met hunne banier, welke zij van het vaderland hebben medegebragt, en tot aandenken aan deze vrome pelgrimsreis alhier zal blijven berusten, aan het hoofd, stichtten zij ons allen, door de ianige godsvrucht, welke op aller gelaat te lezen stond.

De bisschoppen, die voor het Allerheiligste uitgingen waren 14 in getal, bekleed met hunne koor-kappen, schitterende van goud en edelgesteenten, met den mijter op het hoofd, terwijl een leviet hunnen staf voor hen uitdroeg. Voor den hemel gingen twaalf koorkinderen, hunne wirpokatzen zwaaijende. Het Allerheiligste werd door Mgr. den bisschop van Luik gedragen.

— Uit Hyon (Henegouwen) schrijft men van den 15 juni. Sedert meer dan veertien dagen, zijn eenige boomen van mijnen tuin, welke met reeds tamelijk ver gevorderde peren beladen zijn, onophoudelijk met bloesem bedekt en hebben het voorkomen van een grooten ruiker. Ik weet niet of die ontijdige bloei vruchten zal opleveren, en of op andere plaatsen hetzelfde verschijnsel waargenomen wordt; maar het kwam mij voor dat het niet onbelangrijk was deze daadzaak te vermelden.

— In een dagblad van Kortrijk leest men: Verschillende voortbrengselen beginnen door de droogte en hitte te lijden. De paardeboonen geven alle reizen tot vrees. De tweede snede van de klaver is tot heden niets; het vroege vlas kan nog behouden zijn, maar zal waarschijnlijk weinig opbrengen. De late ziet er bedroefd uit. De tarwe, de rogge en de aardappelen houden zich nog goed. Het hooi wordt reeds gemaaid en is uitmuntend. De garst wordt reeds binnengehaald. Men verlangt thans naar regen, om in staat te zijn op de gronden, waar koolzaad geogst is, late aardappelen te poten. De reeds eetbare aardappelen hebben eenen voortreffelijken smaak.

NEDERLAND.

's HERTOGENBOSCH 24 Junij.

De *Stoompost* (niet de *Nederlandsche*) ons berigt wegens het vervallen van het plan van den Noord-Brabandschen spoorweg tegensprekende, wil dat berigt liefst niet aan kwaadwilligheid of nijdvertoeschriven. Wij bedanken den *Stoompost* hartelijk voor die *favoor*. Maar indien ons vroeger schrijven en handelen, naar ons inziens, alle verdenking van kwaadwilligheid en nijdvertoeschriven, is het niet meer *ridderlijk* behandeld, zulke gevoelens, al is het dan ook slechts te raden te geven.

Omdat de *Stoompost* niet weet, zoo als hij zelf beweert, uit welke bron wij dat berigt geput hebben, is dit nog geen reden, waarom die bron niet goed zou kunnen zijn. Intusschen vermeenen wij, hier niet noodig hebben te verklaren, dat onze vurigste wensch is, dat de uitkomst ons in het ongelijk stelle. Al wat de *Stoompost* zegt zijn nog slechts *woorden tegen woorden*. Daadzaken alleen kunnen ons nopen, hem gelijk te geven; in afwachting dat ons dit genoeg zal mogen te denke vallen, hebben wij vermeend hem onzen dank te betuigen voor de *ridderlijke* beleefdheid, waarmede hij ons berigt heeft tegengesproken.

— Men schrijft ons uit St. Oedenrode: De vrouw van Kristiaan van der Heiden, op de Koevering te St. Oedenrode, waarvan in dit blad melding gemaakt is, dat zij op den 27 mei H., door middel der Keizersaede verlost is, bevindt zich heden (24 juni) in eene naar omstandigheden vrij goede gezondheid.

— ZWOLLE 20 juni. Heden nacht ten 2 ure is in onze stad aangekomen Z. Exc. de Minister van Financien. Na het middagmaal gebruikt te hebben bij den volksvertegenwoordiger Bruce, zal Z. Exc. heden avond zijne reis vervolgen tot een bezoek aan den Baron van Pallandt, op het huis te Lerde bij Ommen en vervolgens naar Groningen.

Ingezonden Stukken.

Noord-Brabant den 22 juni 1846.

Mijnheer de Redacteur!

In uw geacht dagblad van den 13 dezer, n°. 68, is de mededeeling gedaan van een ingezonden stuk aan de ingelanden van Noord-Brabant, waar bij bekend wordt gemaakt, dat heeren Gedeputeerde Staten, bij besluit van den 15 mei H., begonnen hebben uitvoering te geven aan het, bij besluit van den 19 maart j., door Zijne Majesteit goedgekeurd Reglement op het beheer der Dijken en Polders binnen deze Provincie, en gij hebt eene wezenlijke dienst aan de ingelanden in de Polders bewezen, door de mededeeling zelve van gezegd besluit in uw dagblad van den 18 dezer maand; immers, dat besluit is alleen gezonden aan de Dijk- en Polderbesturen, om daarvan mededeeling te doen aan die volgens het nieuwe Reglement stemgerechtigd zijn, en hoe groot is het getal niet van ingelanden, die bevorens stemgerechtigd waren, en van dat recht bij het nieuw Reglement thans zijn uitgesloten, en evenwel bij ons goed en min kostbaar beheer belang hebben.

Bij het hiervoor vermeld besluit van den 15 mei, art. 1 is bepaald, dat het reglement van af den 15 juni in werking is gebragt, en alzoo moeten volgens art. 5, de oude of thans nog in werking zijnde besturen zich naar het nieuw Reglement gedragen, en deze behooren te zorgen, dat de alsnog te doene rekeningen zoo spoedig mogelijk worden in gereedheid gebragt, en door de stemgerechtigde ingelanden opgenomen.

Wel zal zich de vraag opdoen, of deze rekeningen, volgens oud gebruik en onder de daarbij toegekende voordeelen aan de Besturen en aan de Penningmeesters, kunnen worden ingerigt, en of deze rekeningen, onder het braden van maaltijden, door de Dijk en Polderbesturen alleen, en buiten de stemgerechtigden kunnen worden opgenomen.

Naar mijn gevoelen, behoort het eerste gedeelte dezer opmerking, tot zoo lang aan art. 33 van het Reglement, geen uitvoering gegeven is, toestemmend te moeten worden beantwoord, maar geenszins van het tweede gedeelte der vraag; de rekeningen behooren door de stemgerechtigden te worden opgenomen, en het houden van maaltijden enz., is bij art. 34 van het nieuw ingevoerde Reglement verboden.

Voor den 15 augustus aanstaande moeten de stemgerechtigden, met behoorlijke bekendmaking van de redenen der vergadering, worden opgeroepen, om het getal der leden vast te stellen voor de Dijk en Polderbesturen, volgens art. 2 van het Reglement; alsmede, volgens art. 33, de jaarwedden en de presentiegelden voor het voeren der gewone schouwen van de leden en den Secretaris-Penningmeester, bepaald.

Daar het op deze vergaderingen zal wezen, dat de aangelegenheden in de belangen van de Polders voor de volgende tijden zullen geregeld worden, is het eene dure verplichting van alle de stemgerechtigden, om, hetzij in persoon of bij behoorlijke procuratiën, volgens art. 12 en 13 van het Reglement, dezelve bij te wonen, het is ook in deze vergaderingen, dat volgens art. 3 de Bestuurders moeten worden benoemd, of daarvoor de voordragt opgesteld, en het zal aan geen moeilijkheden of zwarigheden ontbreken, die door de nog bestaande Besturen zullen worden geopperd.

Voorerst om geschikte personen te vinden die genen, die volgens art. 5 benoembaar zijn dan waartegen zij opmerken, dat in vele Dijk en Polderbesturen het getal der gecommitteerden kan worden verminderd, en dat die genen, die art. 12 zijn opgenoemd, ook tot leden van het bestuur kunnen worden verkozen.

Het is evenwel mogelijk dat in eenige Polders geen of geen genoegzaam getal geërfden zullen gevonden worden, die volgens art. 5 van het Reglement, een voldoende getal bunders land bezitten om tot leden van het Bestuur te worden benoemd en men mag het als eene vergetenheid in het Reglement beschouwen, dat daarop niet gedacht is en dat in dat geval niet is bepaald geworden, da door heeren Gedeputeerden Staten ten deze kan worden verleend dispensatie.

Wanneer dit geval zich echter mogt voordoen kan men zich tot de Gedeputeerde Staten vervegen die volgens art. 61 bevoegd zijn, in te brengen nemen, maar intusschen kunnen de verdere bepalingen van het Reglement in werking worden gebragt.

Maar van meer gewigt is nog de vaststelling der jaarwedden en voordeelen: het is hier op dat de tegenwoordige bestuurders het meest, zullen aandringen; in vele Dijk en Polderbesturen is dit een bestaanmiddel, in vele Polders zijn dezelve overdreven, en bedragen met de kosten voor maaltijden, vacatiën enz. een groot gedeelte der Polderlasten. Men behoorde ten deze de maatstaf te volgen der Besturen van de Polders, die in de omstreken van 's Hertogenbosch zijn gelegen en van die der Maaspolders, alwaar men tot beginsel heeft aangenomen, tot leden van het Bestuur te benoemen dezulken, welke die betrekkingen alleen in het belang der Polders op zich nemen, en geringe jaarwedden genieten; geheel anders is het evenwel met de Penningmeesters, deze zijn ambtenaren, die behoorlijk, doch niet overdreven, moeten bezoldigd worden.

De opmerking in uw dagblad van den 11 juni medegedeeld, is niet ongegrond; van alle zijden verneemt men, dat tegenwoordig worden gemaakt tegen de geheele invoering van het Dijk en Polder-Reglement; men oppert zwarigheden die in het Reglement reeds zijn opgelost of daarin duidelij zijn bepaald, oogschijnlijk met geen ander doel dan om het Collegie van heeren Gedeputeerden Staten lastig te vallen, en eene vertraging te veroorzaken; de verantwoording van de thans bestaande Dijk en Polderbesturen zal den groot zijn, wanneer zij als daarin alleen verplicht, aan het besluit van den 15 mei geen tijdige uitvoering geven en de stemgerechtigden oproepen.

Eene andere bedenking is geopperd hoe de Dijkbesturen behooren te handelen, aan welke het beheer der Dijken die tot onderscheiden Polders behooren, alleen is opgedragen, en met het inwendig beheer der Polders in Gemeenten niet belast zijn, en alleen de bijdragen moeten ontvangen die door de Polders en Gemeenten moeten worden betaald, en waar voor afzonderlijke Reglementen door den Koning zijn vastgesteld, als onder anderen, het Hoogheemraadschap van Maasland; dat van het land van Heusden; der Rozenbalsche en Steenbergse Vliet, dat van Mark, en Bintel, enz.

Bij art. 59 van het nieuwe Reglement op het beheer der Dijken en Polders in Noord-Brabant, is bepaald, dat alle de Polders en Dijkreglementen strijdig met hetgeen in het nieuwe Reglement is vastgesteld, vervallen en ingetrokken zijn; en bij art. 60 dat dezelve zullen worden ingerigt en vastgesteld, volgens de voorschriften en op de voet van gezegde Reglement.

Wanneer men deze bepalingen wil doen opvolgen, zal het wel buiten twijfel zijn, dat het thans ingevoerde Dijk en Polderreglement op voormelde Collegien en dergelijke van toepassing is, te meer

daar derselver aanwezig bij het ontwerpen van het Reglement bij de algemeene Provinciale Staten bekend was, en dat daarvoor geen uitzondering is gemaakt, terwijl daarenboven nog het kostbare hier Reaturen, wel eene herziening als noodzakelijk kan worden beschouwd.

Mengelwerk.

HET CONCLAVE.

(Vervolg en Slot.)

Wij hebben thans de voornaamste bepalingen doen kennen, welke de apotolische constitutien achtervolgens, naar eisch der tijden en nieuwe behoeften, hebben voorgeschreven bij het houden van het Conclave. De verkiezing van het Opperhoofd der Kerk is eene zoo hoogst gewichtige gebeurtenis, de taak der Kardinalen, die tot deze keus geroepen worden, zoo heilig; de vrijheid van stemming moet zoo volkomen vrij en zoodanig ongenaakbaar voor menschelijken invloed zijn dat geen nadenkend beoordeelaar zich verwonderen zal, noch over het groot aantal, noch over de schijnbare beuzelachtigheid der reglementen, door welke de bezorgde wijsheid der Pausen en Kerkvergaderingen hebben vernieënd alles, tot in de geringste vormep, te moeten vaststellen, wat betrekking heeft tot de verhevenste, uitmuntendste, heiligste handeling, wyl zij tot doel heeft, niet alleen om eene wereldsche kroon te schenken, maar om den menschen, om te verheffen den Stedehouder van Jesus Christus zelve, den algemeenen Herder der algemeene Kerk. Niets is klein in deze aangelegenheid, alles in tegendeel heeft een betrekkelijk gewigt, hetwelk eene godsdienstige bejegening moet bijzetten aan alle bijzonderheden welke wij nog gaan mededeelen.

Onze lezers zijn nu nauwkeurig bekend met al hetgeen het inwendige van het Conclave en de wijze, waarop tweemaal daags de stemming plaats heeft, betreft. De levenswijze, welke men er volgt is een vorsting en ernstig als het kloosterleven. De gewoonten en oefeningen van den eersten dag zijn dezelfde voor al de volgende dagen zoo lang het Conclave duurt.

Ten draaikasten zijn daargesteld bij de onderaardse toegangen van dat gedeelte van het Quirinal, hetwelk door de Kardinalen bewoond wordt. Drie derzelve dienen uitsluitend tot spreekkappers voor de leden van het H. Collegie; een vierde is ook uitsluitend gereserveerd aan den prelaat, secretaris van het Conclave, wiens functien in dit oogenblik, dezelfde zijn als die van den Secretaris van Staat onder de regering van den Paus. De zes andere draaikasten zijn bestemd voor de algemeene dienst van het Conclave en tot communicatie voor al de personen, die aan de Kardinalen verbonden zijn. De wacht dezer draaikasten is, zoo als wij gezegd hebben, toebetrouwd aan de patriarchen, aartsbisschoppen en bisschoppen, assistenten van den troon, de auditeurs der Rota en andere Collegien van prelaten. De toegang tot dezelve staat tweemaal daags open, des morgens van 8 tot omstreeks half een ure en des avonds van half zes tot half acht. De drie draaikasten aan de Kardinalen voorbehouden, en die daarom *ruoti nobili* genoemd worden, worden eerst een half uur later gesloten. Die van den Secretaris van het Conclave kan alle uren geopend worden. De hooge bedieningen van dezen prelaat, de voortdurende betrekkingen, welke hij onderhouden moet, hetzij met de ministers der vreemde hoven of met de staatsambtenaren, vorderen dat hij alle oogenblikken van den dag vrijheid van communicatie hebbe. De draaikasten worden van buiten en binnen gesloten. Van

buiten worden zij door de wacht hebbende prelaten geopend; een ceremoniemeester gaat terzelfder tijd van binnen. Niets kan het Conclave binnenkomen, niets gaat er uit, zonder ten strengste onderzoek te zijn; de korven, welke de spijzen voor de kardinalen bevatten, worden nauwkeurig uagezien; de aankomende brieven worden geopend; die uit het Conclave gezonden worden gesloten en door de wacht hebbende prelaten gesloten. Indien echter een kardinaal eenige geheime mededeling te verzenden heeft, wordt hem toegestaan, zulks te doen langs de draaikast van den secretaris van het Conclave. De gestrengheid der reglementen vordert insgelijks dat men hardop de gesprekken voere, welke plaats hebben tusschen de bezoekers van buiten.

Om tot den toegang der draaikasten toegelaten te worden, moet men voortien zijn of van een der medailles, ter gelegenheid van het Conclave geslagen (waartoe recht hebben de Kardinaal Kamerling, de majordomo, gouverneur van het Conclave, de maarschalk van het Conclave, de bewaarders en de gouverneurs van Rome, de auditeur-generaal der apostolische kamer en de prelaat thesauriar) of van een groen of paarsch geverfd stukje, dat de kardinalen alleen mogen afgeven. Elke kardinaal heeft altijd aan de buitendeur eene bediende staan, bereid om orders te ontvangen of over te brengen.

De deuren van het Conclave openen zich echter, ondanks deze strenge afsluiting, om de kardinalen te ontvangen, die te Rome komen, nadat het H. Collegie reeds vergaderd is. Zoodra een kardinaal is aangekomen, haast hij zich aan het H. Collegie zijn verlangen kenbaar te maken om in het Conclave te komen, teneinde door zijne stem aan de verkiezing van den Paus mede te werken. Het H. Collegie bepaalt den dag en het uur zijner ontvangst.

Op dien dag, in den ochtend, gaat de kardinaal, in eene koets gezeten, en door eene tweede koets begeleid, zijn gebed storten bij het graf der Apostelen in de basiliek van St. Pieter, en tegen den avond begeeft hij zich met denzelfden toot naar het Quirinal. Daar gaat de maarschalk van het Conclave met geheel zijn gevolg hem te ontmoet, leidt hem in de zalen binnen en biedt hem eenige ververschingen aan. Wanneer de Kardinalen de avondstemming ten einde gebragt hebben, scharen zij zich in de hertogelijke zaal, achter het afsluitingshek om hunnen ambtgenoot af te wachten. De Deken van het H. Collegie treedt alleen voorwaarts naar eene kleine deur in dat hek, waarvan hij altijd den sleutel bij zich draagt en trekt aan eene schel, welke in de kamer van den maarschalk van het Conclave nitkomt. Op dit teeken verschijnt de nieuw aangekomene voor het hek, welks drie dubbele sluiting voor hem achtervolgens geopend wordt door den eersten ceremoniemeester, den Kardinaal Kamerling en den groot-maarschalk, die buiten blijft. Hij wordt eerst ontvangen door de drie Kardinalen hoofden der drie rangen, den Kardinaal-Deken en den Kardinaal-Kamerling; daarna afzonderlijk door al de leden van het H. Collegie die hem den broederkus geven. Na deze eerste plegtigheden en wederkeerige broederlijke beleefdheden, geleiden de drie Kardinalen hoofden der drie rangen, hem naar de algemeene kapel, alwaar hij het H. Sacrament aanbidt en den vereischten eed aflegt. Van daar begeeft hij zich, vergezeld van dezelfde kardinalen en voorafgegaan door vier bedienden met brandende tootsen, naar de cel welke voor hem bestemd is. Al de Kardinalen komen hem op hunne beurt bezoeken en hij brengt hun denzelfden avond wederkeurig zijne bezoeken. Reeds den volgende dag neemt hij, even als zijne eerbiedwaardige ambtgenooten, deel aan de stemming.

Er blijft ons nog over te verhalen, wat er in het Conclave gebeurt, wanneer eenmaal de nitkomst der stemming aan een der Kardinalen het vereischt getal stemmen gegeven heeft. Onmiddellijk verwittigd door het trekken aan de schel,

komen de twee eerste ceremoniemeesters, Mgr. Sacrista en de Secretaris van het H. Collegie in de kapel, waar gestemd wordt. Zij voegen zich bij den Kardinaal-deken, den Kardinaal-Kamerling, en de drie Kardinalen hoofden der drie rangen, en allen gezamenlijk scharen zich rond de tafel van den Kardinaal, die tot Paus gekozen is. »Aanvaardt gij, zoo vraagt de Deken van het H. Collegie met luider stem, aanvaardt gij de keus, welke naar de kerkregelen gedaan is van uwen persoon tot de pauselijke waardigheid?» Indien het antwoord bevestigend is, dan is de verkiezing van dat oogenblik af geheel voltooid, al de hemelen, welke, zoo als wij gezegd hebben, boven den troon van elken Kardinaal geplaatst zijn, worden dadelijk nedergelaten, behalven van den gekozenen. De Kardinaal-Deken ondervraagt hem ten tweeden male, om te weten welke naam hij verlangt te aanvaarden bij het beklimmen van den pauselijken Stoel. Het was Paus Sergius IV, in 1009, die het gebruik invoerde om eenen anderen naam, dan den eigen aan te nemen. Eenige voorname geleerden beweren, dat Sergius Petrus heette en uit ootmoed, en eerbied voor het eerste Opperhoofd der Kerk, weigerde om op den pauselijken troon den heiligen naam te dragen, welken Jesus Christus zelf aan den heiligen apostel gegeven had, toen hij hem tot zijnen Vertegenwoordiger op aarde benoemde. Wanneer de Paus den naam heeft bekend gemaakt, welken hij voortaan dragen wil, maakt de eerste ceremoniemeester, de bediening uitoefenende van notaris van den H. Stoel, in tegenwoordigheid van al de Kardinalen, Mgr. Sacrista, de Secretaris van het H. Collegie en van den tweeden ceremoniemeester, de authentieke acte der verkiezing op, welke door de drie laatsten, en den apostolischen notaris ondertekend wordt.

Op uitnodiging der twee eerste Kardinalen van den rang der Diaken, begeeft de nieuwe Paus zich, door hen vergezeld, naar de sacristij, nuant de kapel gelegen, en bekleedt er zich met de onderscheidingssteekenen der pauselijke waardigheid: de witte toga, den singel van de zelfde kleur met gouden eikels en de roket, met eene snalle kant gezoomd, de roode mozet, de witte kalot, de pantoffels van wit satijn met een van goud geborduurd kruis en eindelijk de roode stoel, met welke de eerste Kardinaal-Diaken hem omhangt. Aldus gekleed, keert de nieuwe opperpriester in de Paulus-kapel terug en gaat nederzitten in den armstoel, welke sedert de opening van het Conclave aan de voorzijde van het altaar in gereedheid is gebragt; en daar, de twee Kardinalen-Diaken ter rechter en linkerzijde van zijnen troon staande, naast zich hebbende, ontvangt hij de eerste hulde van het H. Collegie. Al de Kardinalen knielen voor hem neder, achter elkander volgens den rang hunner waardigheid; kussen hem eerst den voet, daarna de hand; en wanneer zij dan opgestaan zijn, geeft de Paus hun den dubbelen vredekus. Op het oogenblik dat hij aldus de Kardinalen omhelst, maakt hij hun dikwijls bekend met de hooge betrekkingen, welke hij hun toedenkt. Alzoo, toen Paus Pius VIII de Kardinalen Pacca en Gregorio omhelsde, bevestigde hij den eerste in zijne waardigheid van prodataris en zeide aan den tweede: »Ik benoem u tot groot-penitentiaris.»

Na de plegtigheid van dit eerste hulde-bewijs, begeven zich de twee diakens-assistenten, voorafgegaan door eenen ceremoniemeester, die het kruis draagt, naar het groot balkon van het paleis, om aan de menigte, die het plein overdekt, de verkiezing des Pausen bekend te maken. Deze groote en gelukkige tijding, met een zoo levendig en natuurlijk ongeduld verwacht, wordt met luider stem in dezer voege door den tweeden Kardinaal-diaken verkondigd: »Ik verkondig u eene groote tijding; wij hebben tot Opperpriester den allerheiligsten Kardinaal der heilige roomsche Kerk N. N.

» van den titel van N. N., die den naam aange-
 » nommen heeft van N. N. Het ware onmogelijk de
 uitwerking te schetsen, welkerde eenvoudige en
 plechtige woorden te weeg brengen. Het geschut van
 Santo-Angelo kondigt met hinderd en een schoten
 aan de eeuwige stad aan, dat God haar eenen
 nieuwen herder, eenen nieuwen soeverein, eenen
 nieuwen Vader heeft geschonken. De drie honderd
 zestig torens van Rome mengen het klokkengelui
 met het bulderen van het geschut, de trommels
 en militaire muziek weergalmen op alle punten van
 den berg Quirinaal en het enthousiastisch gejuich
 der menigte schijnt al dat gerucht der muziek,
 der kanonnen en der klokken nog te overtreffen
 en naar den hemel op te stijgen.

Intusschen worden al de deuren van het Con-
 clave opengesteld; hoe veel verwachtingen, hoe
 veel eerzuchtige plannen van minder afloot stormen
 daar binnen! Het is het oogenblik waarop de
 gulden droomen van al de genen, die den nieuwen
 Paus voor zijne verkiezing meer bijzonder gekend
 hebben, met nieuwen glans schitteren en in hunne
 oogen, de vormen eener testbare wederzijksheid aan-
 nemen. Maar het gaat met de meesten der droomen
 en verwachtingen als met al de verlangens der
 gertucht; men telt duizend teleurstellingen voor
 eene vervulde hoop. De majordomo en de maars-
 schalk van het Conclave, de Conclavisten van de
 onderscheidene Kardinalen en de verbodende be-
 dienen van het Conclave worden het eerst in de
 Paulus-kapel binnengelaten, om den voet van den
 Paus te kussen. Daarna komen de prelaten aan welke
 de wacht der draaikasten toevertrouwd was, de
 naastbestaanden en vrienden van den gekozen Paus,
 de roomsche edelen, de leden van het corps diploma-
 tique en soms vorsten en soevereinen, die zich op
 dat oogenblik te Rome bevinden. De nieuwe Paus
 kan al dadelijk bezit nemen van de vertrekken
 van het paleis, waarvan de Kardinaal-Kaatsling
 hem de sleutels aanbiedt; maar meestal brengt hij
 het overige van den dag door in de nederige cel,
 welke hij gedurende het Conclave bewoont.

Den dag zelf van zijne verkiezing, somtijds
 den volgenden dag, zoo als de twee laatste Pausen,
 Pius VIII en Gregorius XVI deden, begeeft zich
 de Paus, in zijn rijtuig, bij zich hebbende twee
 Kardinalen, welke hij daartoe uitgekozen heeft,
 van het Quirinaal naar de Sixtijnse kapel op het
 Vatikaan. Al de leden van het H. Collegie begaven
 er zich hunner zijde in gala-ekwipaasje heere.
 Na eenige oogenblikken in stilte gebeden te hebben,
 neemt de Paus, met de witte hoorkap omhangen
 en den gouden mijter op het hoofd, plaats voor
 het altaar, en ontvangt daar de tweede hulde der
 Kardinalen, met inachtneming derzelfde veremo-
 den als bij de eerste maal. Van de Sixtijnse
 kapel wordt hij in optogt op zijnen troon gedragen
 naar de basiliek van St. Pieter. Even als bij de
 de groote plegtigheden, trekt de stoel langs de
 Hertogelijke zaal, gaat den Koninklijken trap af en
 treedt langs de groote bank der basiliek voortwaarts
 tot voor het altaar der Concessie. De zangers der
 pauselijke Kapel hebben, op het oogenblik dat de
 optogt zich in beweging stelt, de antiphona *Eccle
 Sacerdos Magnus* aan en het koor der Kanun-
 niken van St. Pieter, hetwelk de Paus onder
 het groot portaal van het Vatikaan ingehaald heeft,
 zingt het vers *Te Deus Petrus* enz. Voor het altaar
 gekomen, bidt hij nog eenige oogenblikken in stilte,
 zit op een kussen weder en ontvangt op gelijke
 wijze de derde hulde van het H. Collegie. Daarna
 heeft hij het *Te Deum* aan, wa hetwelk hij den
 eersten plegtigen zegen geeft aan de menigte,
 welke in St. Pieter samen gedruymen is.

In zyn vertrekken van het Quirinaal of het
 Vatikaan, volgens het jaargetijde, teruggekeerd,
 vindt de nieuwe Paus zijne eerste oogenblikken
 aan de bestemming der hooge beambten van den
 Staat en staatsrechtbezoekers der Kerk, aan
 de afzending der depêches, bij welke hij aan de

sovereinen en de leden van het Heilig Colle-
 gie, die het Conclave niet bijgewoond hebben,
 kennis geeft van zijne verheffing op den pauselij-
 ken Stoel.

Later zullen wij een beschrijving geven van de
 plegtigheden des Kroonings.

LAATSE BERICHTEN.

De verkiezing van den Paus is niet geschied
 door de eigenlijk gezegde *acclamatie*. Vier stem-
 mingen met de stemming van toetreding of *abbate*
 hebben plaats gehad, gedurende de twee dagen,
 welke het Conclave geduurd heeft; bij de stemming
 van den tweeden dag op dinsdag den 16 Junij is
 de keus van het H. Collegie gevallen op Z. Em.
 den kardinaal Mastai Perretti (en niet Bernetti zoo
 als eenige onzer nederlandsche bladen geschtreven
 hebben.) De groote meerderheid, de bijna eenpa-
 righeid van stemmen, door welke die keus geschied
 is, duidt evenwel genoegzaam aan, dat God over
 zijne Kerk waakt, dat alle catholijken Hem niet
 genoeg dankbaar kunnen zijn, voor dit bijna won-
 derdadig bewijs Zijner bescherming. Trouwens,
 de politiek is geheel vreemd geweest aan deze
 verkiezing. God heeft, door de spoedige benoeming
 van Z. H. Pius IX, hare kuiperijen verijdeld.

De tijding van het overlijden van den Kardinaal
 Micara, welke wij hebben medegedeeld, wordt ge-
 lukkiglijk niet bevestigd. Het komt ons voor, dat
 indien zij waarheid behelste, de telegraphische
 depeche, welke kennis gaf van de verkiezing des
 Pausen, ook van dat overlijden kennis zou gegeven
 hebben.

De fransche Kardinalen hebben Rome niet kunnen
 bereiken voor den afloop van het Conclave.

In Beieren was eene commissie benoemd ter
 bespreking van een strafwetboek. Zij heeft haren
 arbeid voltopd. Het schijnt dat in de aanstaande
 zitting der Staten een wetsontwerp aangeboden zal
 worden, waarbij de mondelinge debatten en de open-
 baarheid derzelve, in het wetboek van rechtsvordering
 zullen ingelast worden; daar bij zal eene jury worden
 ingesteld, doch alleen uit wetgeleerden bestaande.

De koning van Saksen, vergezeld van prins
 Johann, zijn broeder, en prins Albert, zijn neef,
 heeft den 17. de zitting der Staten plegtig ge-
 sloten. De bij die gelegenheid door Z. M. uitge-
 sproken rede behelst niets merkwaardigs.

Advertentien.

De Notaris JOH. DE BERGH, te 's Hertogen-
 bosch, heeft aldaar provisioneel verkocht:

Eene BOUWHOEVE met daarbij en aangelegen
 LANDERIJEN onder Berltoum aan de Werst-
 kant; groot te lande ruim 13 1/2 Bunder, in
 Massé met de Slegzen voor..... f 5700.00.
 Bij gedrukte Billatten in 3 Koopen omzetteven;
 zullende de finale verkoopning plaats hebben
 op Woensdag den 30 Junij 1846, (des avonds
 ten 6 ure) in het Koffijhuis de Plaats
 Roijaal, binnen 's Hertogenbosch.

Door het vertrek van den Heer J. P. P.
 TIELEN, de Post van HEEL en VROED-
 MEESTER in de Gemeente Geldrop en Zes Ge-
 huichten vakant gerakende, waarvan eene
 jaarwedde van f 200 verbonden is; zoo wor-
 den Sollicitanten die naar dezen Post willen
 dingen, verzocht, zich schriftelijk met gefran-
 keerde brieven, of in persoon aan te melden
 bij den Heer Burgemeester te Geldrop, voor
 of op den 10 Julij aanstaande, met overlegging
 van bewijzen van admmissie en van onbesproken
 zedelijk gedrag.

Bij den Drukker en Uitgever dezer is van de
 Pars gekomen, en verkrijgbaar:

Analytische Opgave
 DER
Secretariele en Notariele
PROTOCOLLEN,
 VAN 's HERTOGENBOSCH.
 DOOR
J. F. HANSSE.
 PRIJS f 1.00.
 Hetzelve is mede verkrijgbaar bij de voornaamste
 Boekhandelaars te 's Bosch, alsmede bij de
 Boekhandelaars VAN GELICK en HERMANS,
 te Brada, VAN DIJREN, te Graaf en
 VEERMAN, te Heusden.

M. B. WALLACH
 SURFICALE en MECHANIEK
 HOFTANDEESTER
 VAN
**Z. H. H. den Prin
 van Oranje.**

verwittigt het geëerde Publiek, dat hij althit
 bevinden, en te consulteren zal zijn, over al
 gebreken van den **MUNDE** van de **TANDE**
 en al wat tot het Mechanieke deel van zijn va-
 behoort; is gelegerd bij den heer **DOCTER**
 in het Logement de 's Leentoren in de Karre-
 straat, alwaar bij zijne afwezigheid zijn Tand-
 middel verkrijgbaar is gesteld.

Ter **OPPASSING** en **BEDIENING** van een Zie-
 kelijk Heer van gevorderden leeftijd, en we-
 ver van 's Hertogenbosch woonachtig, word
 een **ongehuwd mannelijk**
MEESTER gevraagd, die reeds vroeger
 in zoodanige betrekking is geweest
 en daarvan goede getuigenissen kan over-
 leggen. Men adresseere zich in persoon of me-
 vrachtvrije brieven, onder Letter B, bij Gebr.
MULLER, Boekhandelaars te 's Hertogenbosch.

Correspondentie.

Darr de Brief van eene achtbare zijde uit Os-
 ontvanger, omtrent den aldaar op den 18 dezer ge-
 woed hebbende brand, nagende overeenkomst met
 hetgeen deswege in n. 72 van ons blad gezegd is
 achten wij het nutteloos het ons toegezonden berigt
 te plaatsen. Alleen wordt ons daarbij nog gemeld
 dat de Brandspuiten de getuisten Berchem en Gelle
 spoedig zijn toegesnel en dat zowel Brandmeester
 als spuitgasten en alle ingezetenen zich dapper ver-
 hunnen pligt gekweten hebben, en dat de be-
 bouwde eigendommen van allen, alsook het mobiliair
 van eenigen tegen brandschade waren verzekerd.

Het ware te wenschen, dat bij zulke voorkomende
 gelegenheden altijd de berigten van zoodanige zijde
 werden ingezonden, dan zouden wij minder blootstaan
 aan soms verkeerde inlichtingen, ons geleverd door
 partienlieren, die niet altijd even goed me-
 waren stand der zaken bekend, als de vouden en
 personen geene andere terzeggelingen behoefde
 over te zenden.

— Ofschoon reclames van dien aard als van
 de belanghebbende te Oss wegens het ongeluk als
 den beklagenswaardigen Koks overgekomen, in
 kenmerk van echtheid, door onderteekening be-
 hoorden te dragen, wiffen wij echter den belang-
 hebbende voor dit maal het verzoek niet afslaan
 te melden, dat de koken stil stond en niet ver-
 kruid werd, terwijl Koks bezig was, maar dat
 de val veroorzaakt is doordien Koks op den ladder
 staande, denzelfden verschoven heeft, en de ladder
 door de droogte te ver is doorgeschoten en daar-
 door omgekanteld.

Graanmarkt

van 's HERTOGENBOSCH.
 Maandag en Dingsdag 22 en 24 Junij.
 ROGGE / 8.65 / 7.75 a / 8.35
 BOEKWEIT / 7.00 / 7.25 a / 7.50
 HAVER / 3.25 a / 3.50
 AMSTERDAM, 22 Junij.
 Tarwe en Rogge met weinig handel, bij gevegen is verko-
 Tarwe: 181 p. o. Rook f 335; 127 p. b. p. Poole. f 392, 36
 120 p. n. Vries. f 260; 122 p. mindere ditn. f 261.
 Rogge, 124 p. o. Steffin f 268; 120, 121 p. o. Pruis. f 2
 266; 118 p. o. Rotterdam f 248.
 Graan en Haver onder handel.
 Van Boekweit geen prijzen te noteren, de stemming was

Heurs van Amsterdam.

Maandag 22 Junij ten vier ure.
 vy. S. 2 1/2 pCt. 60 1/2. Ditto 3 pCt. 73 1/2. 73. Nic
 Cert. 4 pCt. 93 1/2. Am. Sünd. 3 1/2 pCt. 88 1/2. Handelsm. 170 1/2.
 Sjoorweg 111 1/2. Ardoins 500 p. st. 29 1/2. Dts. Coupons 100
 Spanje Rijn. 3 pCt. 31 1/2. Pert. te land. 3 pCt. 50 1/2.
 L.O. f. Ditto 4 pCt. 49 1/2. 50 1/2. Oude Russea f
 Ditto 4 pCt. 90 1/2. Dts. Slechts en 68. 68 1/2. Vrs 22 1/2
 Ter Drukkerij van D. A. A. DE ROOY te 's Bosch.